

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.VII.37.595/2020/5.

A tanács tagjai: . Magyarfalvi Katalin
a tanács elnöke
Mészárosné Dr. Szabó Judit
előadó bíró

. Bérces Nóra

bíró

A felperes: felperes neve
(felperes címe)

A felperes képviselője: Független Rendőr Szakszervezet
(címe)

ügyintéző: ... kamarai jogtanácsos

Az alperes: alperes neve
(alperes címe)

Az alperes képviselője: ... kamarai jogtanácsos

A per tárgya: megbízási díj

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Fővárosi Törvényszék 4.Kf.650.060/2020/5.

Az elsőfokú bíróság határozatának száma:

Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.K.27.044/2019/35.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 4.Kf.650.060/2020/5. számú ítéletét és a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.K.27.044/2019/35. számú ítéletét - a fellebbezéssel nem támadott rész érintése nélkül - abban a részében, melyben az alperest megbízási díj címén 19.325 (tizenkilencezer-háromszázhuszonöt) forint és kamata, valamint 10.000 (tízezer) forint perköltség megfizetésére kötelezte, hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 10.000 (tízezer) forint elsőfokú perköltséget.

Az elsőfokú eljárási, a fellebbezési és a felülvizsgálati eljárás illetékét a magyar állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

- [1] A felperes 2018. május 31-ig a alperes ... teljesített szolgálatot járőr beosztásban, feladatait a 2015. április 1-jén kelt 2016. április 27-én módosított járőri beosztáshoz rendelt munkaköri leírás alapján végezte. A felperes járőrtársként gépkocsizó, valamint gyalogos járőri feladatokat látott el; a felülvizsgálati eljárás tárgyát képező időszakban, 2018. április 17., 19., 20., 21. napján egyfős közterületi, közrendvédelmi gyalogos járőri szolgálatot teljesített Orosháza területén nappali szolgálatban, melyek alkalmával az általános járőri feladatokat látta el és igazoltatásokat fogantatosított.
- [2] A felperes 2018. november 19-én előterjesztett szolgálati panaszában - a 2016. május 31-től 2018. május 31-ig teljesített járőrvezetői szolgálatokhoz kapcsolódóan - elsődlegesen havonta az illetményalap 200%-ának megfelelő megbízási díjat, másodlagosan a járőrvezetői és járőri beosztási illetménye különbözete megfizetését kérte. Érvelése szerint járőri beosztása ellenére járőrvezetői beosztásba tartozó feladatokat látott el, melyre figyelemmel a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. §-a alapján megbízási díjra jogosult. A szolgálati panaszban ezen túlmenően 3 évben ellátott objektumbiztonsági szolgálathoz kapcsolódó túlszolgálat, valamint szaktanfolyamhoz kapcsolódó utazási idő szolgálati időként történő elszámolását is kérte. Az Országos Rendőrfőkapitány a 2019. március 29-én közzétett határozattal a szolgálati panaszt elutasította. Indokolása szerint a panaszos 2016. május 31. és 2018. május 31. közötti időszakban kizárólag a kinevezése szerinti járőrbeosztáshoz tartozó feladatokat látott el, beosztáshoz nem tartozó járőrvezetői beosztáshoz tartozó szolgálati feladatokat nem látott el, ilyen feladat ellátásával nem került megbízásra, ezért a Hszt. 71. § (1) és (5) bekezdések alapján megbízási díjra nem jogosult.

A felperes keresete és az alperes védirata

- [3] A felperes módosított keresetében 2016. július 1. és 2018. április 30. közötti időre (11 hónapra érvényesítve) bruttó 212.575 forint megbízási díj megfizetését kérte a Hszt. 71. § (5) bekezdés szerinti illetményalap (bruttó 38.650 forint) 50%-os mértékének megfelelő havi bruttó 19.325 forinttal számítva. Eredeti kereseti érvelése szerint a teljes periódusokban szolgálatvezénylés alapján esetenként, rendszeresen visszatérően járőrvezetőként került foglalkoztatásra. A járőrvezetői „minőség” komolyabb felelősséget jelent és magasabb szaktudást kíván, járőrpár esetén a járőrvezető felel az intézkedés jogszerűségéért. A keresetét a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjára; a Magyar Köztársaság Rendőrségének Járőr és Őrszolgálati Szabályzatáról szóló 22/1997. (XI. 18.) ORFK utasítás (továbbiakban: 22/1997. ORFK utasítás) 7-13. pontjaira, az ezt 2017. július 1-jétől hatályon kívül helyező 13/2017. (III. 24.) ORFK utasításra (továbbiakban: 13/2017. ORFK utasítás); a belügyminiszter irányítása alá tartozó egyes fegyveres szerveknél rendszeresített hivatásos beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 65/2011. (XII. 30.) BM rendelet 1. számú mellékletére és a 2015. július 1-jétől hatályos a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet 2. számú melléklet VII. pontjára, a belügyminiszter felügyelete, irányítása alá tartozó egyes fegyveres szervekkel hivatásos szolgálati jogviszonyban állók szolgálati jogviszonyáról és a személyügyi igazgatás rendjéről szóló 64/2011. (XII. 30.) BM rendelet 19. § (5) bekezdésére, valamint a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati jogviszonyban álló tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályáról szóló 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet 10. § (2) bekezdésére alapította.
- [4] A felperes hivatkozott a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.K.27.085/2019/10.

számú ítéletére és a Fővárosi Törvényszék 5.Kf.650.355/2019/5. számú, az elsőfokú ítéletet helybenhagyó ítéletére, amely szerint a szolgálatparancsnokként járőrvezetőnek tekinthető az egyszemélyes járőrszolgálatot ellátó járőr; járőrpárok esetében is felmerülő feladatokat egyszemélyben az adott járőrnek kell végrehajtania, megoldania. Az egyfős járőrszolgálat során 2018. április 17., 19., 20., 21. napjain ellátott feladatok tekintetében a felhívott ítéletek jogi érvelését kérte alkalmazni.

- [5] Az alperes védiratában a kereset teljes elutasítását kérte. A felülvizsgálati eljárás tárgyát képező egyfős járőrszolgálat teljesítése körében a 22/1997. ORFK utasításra, a 13/2017. ORFK utasításra, a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 13. § (1) bekezdésre, a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: 30/2011. BM rendelet) 4. §-ára hivatkozott, valamint kérte értékelni a perirathoz csatolt munkaköri leírást, továbbá az eligazító és beszámoltató adatlapokat.
- [6] Érvelése szerint 2018. április 17., 19., 20., 21. napokon a felperes tevékenysége alapvetően a közterületen való jelenlétben merült ki, intézkedése nem volt, kizárólagosan igazoltatásokat végzett. A felperes a feladatot egyedül látta el, az általa kifejtett tevékenység a peresített szolgálati napokon csekélynek mondható, megbízási díjra való jogosultságot nem alapoza meg.
- [7] A túlszolgálatra vonatkozó felperesi igényt az alperes elismerte és megfizette, a bíróság e tárgyban a pert megszüntette.

Az első- és a másodfokú bíróság ítélete

- [8] Az elsőfokú bíróság az alperest megbízási díj címén 19.325 forint megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A 2018. áprilisi, négy alkalommal megvalósult egy fős járőrszolgálatához kapcsolódóan bizonyítottanak fogadta el a felperes előadása alapján, hogy ezen szolgálatai alatt nem volt biztosítása, maga látta el azokat a feladatokat, amelyeket egyebekben ketten láttak el; a becsatolt eligazító és beszámoló adatlapok szerepeltették a megvalósult feladatokat. A bíróság szerint az egyfős szolgálatteljesítések esetén „a felperesi feladat megélésnek is jelentősége van”, egyedül kellett ellátnia azt a feladatot, amelyet más esetben ketten - egymást biztosítva és egymás szaktudását megosztva - láttak el, ezáltal többletfelelősséggel végezte a munkáját.
- [9] Az elsőfokú bíróság osztotta a Fővárosi Törvényszék 5.Kf.650.355/2019/5. számú ítéletében kifejtetteket, amely szerint az egyszemélyes járőrszolgálat esetén mindent a járőrnek kell végrehajtania, azaz minden olyan feladatot neki kell ellátnia, amely járőrpár esetén a járőrvezető kötelezettsége. Az egyfős járőrnek a feladatok közül értelemszerűen csak utasításadási joga nincs; az elsőfokú bíróság mindezek miatt, a kialakult bírói gyakorlatra is figyelemmel megalapozottnak ítélte a felperes megbízási díj iránti igényét; a marasztalást a Hszt. 71. § (5) bekezdése alapján számította. A határszolgálatok és az objektumőri szolgálatok vonatkozásában a felperes megbízási díj igényét a bíróság megalapozatlanság okán elutasította.
- [10] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezett részében helybenhagyta, a felülbírálat körét akként határozta meg, hogy kizárólag a 2018 áprilisában teljesített egy fős járőrszolgálatokra alapított megbízási díj igény jogalapját vizsgálta; az alperes a marasztalás összecsúszását, míg a felperes a kereseti kérelmét nagyobb részben elutasító ítéleti rendelkezéseket fellebbezéssel nem támadta. Indokolása szerint az elsőfokú bíróság a fellebbezett részben a szükséges bizonyítást lefolytatta, a tényállást helyesen rögzítette, helytálló volt az arra alapított érdemi döntése is.
- [11] A másodfokú bíróság felhívta a perbeli időszakban hatályos 13/2017. ORFK utasítás 3., 4., 5., 7., 10., 3.20., 21., 22-26. pontjait. Ezekből kitűnően a parancsnokként kijelölt rendőr (járőrvezető) feladatai a járőri feladatokhoz képest magasabb szakmai tudást igényelnek, többletjogosultságokkal

és nagyobb felelősséggel járnak. Tény, hogy egyszemélyes járőr esetében hiányzik a járőrtárs irányításával, utasítás adásával kapcsolatos jogosultság, valamint a járőrtárs intézkedéseiért való felelősség. Ugyanakkor a kialakult ítélkezési gyakorlat irányadó és elfogadható, mely szerint az egyszemélyes járőrszolgálat esetén az adott járőrnek kell végrehajtania minden, az egyébként járőrpárok esetében is felmerülő feladatot, köztük azokat is, amelyek a járőrvezető hatáskörébe és felelősségi körébe tartoznak. Az utasításadási jog, illetve kötelezettség hiányát kellően kompenzálja az a tény, hogy egyfős járőrnél nincs jelen az intézkedését biztosító járőrtárs, ami nyilvánvalóan nehézséget, többletterhet jelentő körülmény. Hasonló álláspontra helyezkedett a felhívott 5.Kf.650.355/2019/5. számú ítélet indokolása, amely a jelen tényállás mellett is alkalmazandó volt.

- [12] A másodfokú bíróság értékelte, hogy a felperes a peresített napokon a körözött személyek elfogását célzó igazoltatásokat is végzett, amelyek érdemi intézkedésnek minősülnek. A felperes jogszerűen tartott igényt 2018. április hónapra a jogszabály szerinti minimális összegű megbízási díjra, függetlenül az adott hónapban ellátott járőrvezetői szolgálat mennyiségétől.

Felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [13] A jogerős ítélet ellen az alperes élt felülvizsgálati kérelemmel, amelyben a fellebbezéssel, illetve felülvizsgálattal érintett részben annak hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat meghozatalára utasítását kérte.
- [14] Álláspontja szerint az első- és másodfokú bíróság ítélete jogszabálysértő: a bíróságok az irányadó jogszabályokat nem megfelelően értelmezték, a meghozott döntésükkel kiüresítenék a rendőrségi tevékenységre vonatkozó, az intézkedési kötelezettség körében irányadó jogszabályi rendelkezéseket. E körben felhívta az Rtv. 13. § (1) bekezdését, a 30/2011. BM rendelet 4. §-át, 70. § (1) bekezdését, továbbá a 13/2017. ORFK utasítás 26. pontját, 63. pont e) alpontját, 8. pontját. A bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékokból nem helytálló következtetéseket vontak le, megsértették a Pp. 278. § (1) bekezdését és 346. § (5) bekezdését.
- [15] Sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság döntését az egyszemélyes járőrszolgálatral összefüggésben kialakult ítélkezési gyakorlatra alapította. Álláspontja szerint ilyen kialakult ítélkezési gyakorlatról nem lehet beszélni, egyfős járőrszolgálat tárgyában a Kúria eseti döntést, elvi jellegű állásfoglalást még nem hozott. Egyedi ügyekben két fős járőrszolgálatral, járőrvezetői feladatokkal összefüggésben született döntés, a két fajta járőrszolgálat azonban alapjaiban tér el egymástól.
- [16] Okiratok alapján tényként volt megállapítható, hogy felperes az egy fős járőrszolgálat teljesítése során, érdemi intézkedésként kizárólag a csekély számú igazoltatást végezte. A fellebbezés alperesi érveit, nevezetesen, hogy a perbeli napokon a felperesi szolgálatellátás csupán igazoltatásban, illetve a közterületen való jelenlétben merült ki, a másodfokú bíróság nem vette figyelembe, a szolgálat során kifejtett felperesi tevékenységeket eltúlzóan, nem kellő súllyal értékelte; indokolatlanul minősítette fokozott megterhelésűnek. A bírói gyakorlat értelmében a kedvezményre való jogosultságot a szolgálat ellátásának konkrét körülményei döntenek el. A felperesi szolgálatellátás, az általa kifejtett tevékenység mértéke folyamatosan egy minimális, alacsony szinten mozgott, ezt nem lehet többlettevékenységként értékelni. A másodfokú ítéletéből következően már önmagában az egyedül történő szolgálatellátás, tényleges intézkedés - mint többletfelelősség - megbízási díjra jogosítana.
- [17] A magasabb szintű Rtv-től az ORFK utasításig haladva az vezethető le, hogy az intézkedés, illetve annak kapcsán bizonyos feladatok ellátása (pl. jogellenes cselekmények elkövetésének megszakítása, elkövetők elfogása, illetve az intézkedést igénylő helyzetekre történő reagálás) minden rendőrnek alapvető kötelezettsége. Egy igazoltatás vagy tetten ért elkövető elfogása nem jelent olyan mértékű megterhelést egy rendőr számára, amely az alapfeladatait, a beosztásából eredő felelősséget meghaladná. A szolgálat során észlelt eseményre történő reagálás, intézkedés és a

munkaköri leírás szerinti egyedüli feladatellátás többletfeladatot, többletfelelősséget nem keletkeztet. A járőri beosztáshoz kapcsolódó szabályozás kiüresedéséhez vezetne, ha a felperes az egy fős járőri szolgálatához kapcsolódó munkaköri kötelezettségeinek ellátásáért, az egyébként neki járó havi illetményen kívül többletdíjazásban részesülne.

- [18] Az alperes hivatkozott arra is, hogy a parancsnok megpróbált a felperes számára olyan feladatot találni, ami a képességeivel arányos és nem megterhelő számára. Az eligazító és beszámoltató adatlapok alapján látható, hogy a felperes minden kérdéses napon belterületi, nappali járőrszolgálatot látott el (7-19 óra között); minden esetben a felszerelését képezte a szolgálati mobiltelefon és a szolgálati rádió is, így szükség esetén lehetősége volt iránymutatást vagy megerősítést kérni az ügyeleti szolgálattól. A felperesnek 2018. április 20. napján 12 órás szolgálatból 6 órában szolgálati feladatot nem kellett végeznie; munkaköri leírása konkretizálta, hogy járőrbeosztásában kötelezettsége volt a gyanús személyek igazoltatása, az elfogott személyek előállítására, a járőrszolgálati feladatok ellátásával kapcsolatos szabályzók ismerete.
- [19] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében - helyes tényállás és jogi indokolás alapján - a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Álláspontja szerint az alperes által felhozott érvek alapján nem lehet az egyszemélyes járőrszolgálati tevékenység jelentőségét kisebbiteni. Járőrök esetében a szokásos gyakorlat az, hogy útiránytervet kapnak, amelyen végig kell haladniuk a szolgálatuk során, arról különleges esemény hiányában le sem térhetnek.
- [20] Az igazoltatásokat érdemi intézkedésnek kell tekinteni, mert ezzel kiszűrhetők a körözött személyek, így abból elfogás is kialakulhat, a rendőri jelenlét hangsúlyozása kiemelt feladat. Nem szokatlan, hogy a járőrök a szolgálatban „csak” igazoltatásokat végeznek, figyelnek a rendre, jelenlétükkel erősítik a társadalom biztonságérzetét és távol tartják a bűnelkövetőket. Mindezek ellenkezőjét, azt, hogy egy járőrtől átlagosan hány darab és milyen típusú rendőri intézkedés várható el az alperes nem bizonyította.
- [21] A perbeli tanúvallomásból kitűnt, hogy kirívó példa az egyszemélyes járőri feladat meghatározás. A 13/2017. ORFK utasítás 26. pontja szerint az egy fős járőr az intézkedéseit különös körülményekkel hajtja végre. A különös körülmények szükségyszerűen többletfeladat és többletterhelés a járőrpárhoz képest, amely nem véletlenül klasszikus formája a járőrozési tevékenységnek, mert így a feladatok megoszthatók és az intézkedés biztonságosabb. Az egyszemélyes járőri tevékenység magasabb kockázatot jelent a járőrpári tevékenységhez képest; a feladatok nem oszthatók, egy személy látja el a járőrtárs és a járőrvezető feladatait, mindezek többletfeladatot, többletterhelést jelentenek. A bíróságok helyesen hivatkoztak a kialakult bírói gyakorlatra.
- [22] A felperes kiemelte, hogy a perben nem állította, hogy az egyszemélyes járőrszolgálat jogellenes lenne, arra hivatkozott, hogy az szükségyszerűen többletfeladat és többletterhelés a járőrpári tevékenységhez képest; emiatt kivételes az egyszemélyes járőri tevékenység és általános a járőrpár szolgálata. A jogvita eldöntése szempontjából irreleváns, hogy miért kizárólag a felperest jelölték ki egy fős járőrszolgálatra, de - meggyőződése szerint - nem az alkalmassága miatt, hanem, mert a munkáltató ezzel retorziót gyakorolt.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [23] A felülvizsgálati kérelem - az alábbiak szerint - megalapozott.
- [24] A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem keretei között vizsgálta felül [Kp. 115. § (2) bekezdés, 108. § (1) bekezdés]; a felülvizsgálattal érintett 2018. áprilisi négy szolgálat teljesítése során az egyfős járőrszolgálatra alapított megbízási díj igény jogalapját vizsgálta.
- [25] A perben eljáró bíróságok az egyfős járőrszolgálat értékelésekor döntő jelentőséget tulajdonítottak a korábbi jogerős másodfokú ítélettel kialakított bírói gyakorlatnak, ehhez kapcsolódva elsődlegesen

annak jogi megállapításait alkalmazták. Ennek eredményeként a jelen perben lefolytatott bizonyítás adatait nem vonták teljes körűen értékelési körbe, kizárólag a korábbi ítéleti jogértelmezéshez kötődően adták meg a jogi érvelést. Az eljáró bíróságok által irányadónak tekintett ítéleteket, így a Fővárosi Törvényszék 5.Kf.650.355/2019/5. számú ítéletét, a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.K.27.085/2019/10. számú ítéletére is kiterjedően, a Kúria a 2020. április 27-én kelt Kvf.VII.38.380/2019/5. sorszámu végzésével hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróságot új eljárásra, új határozat hozatalára utasította.

- [26] A Kúria döntése meghozatala során a következőkből indult ki: A 2015. április 1-jén kelt munkaköri leírás meghatározta, hogy a felperes munkaköre: járőr, szolgálatteljesítésének helye: Békés MRFK illetékességi területe. A munkakör célja és funkciója: végrehajtja a alperes illetékességi területén a ... hatáskörébe tartozó vagy oda utalt rendőri feladatokat. A munkaköri leírás a munkaköri feladatok körében az általános szakmai feladatok részeként tételes felsorolást adott a járőr munkakörben ellátandó feladatokról. E szerint a járőr az szolgálati alárendeltségében végzi feladatait (1. pont). Ismeri és alkalmazza a közrendvédelemre, közlekedésrendészetre, az idegenrendészeti feladatokra, bűnüldözési és szabálysértési eljárásokra, az ellenőrzések végrehajtására vonatkozó törvényi előírásokat, parancsokat és utasításokat (2. pont.) Szolgálatát a szolgálati utasítás, a vonatkozó rendelkezések és a szolgálati előjárók eligazítása szerint látja el és hajtja végre. Elvárás, hogy maradéktalanul végrehajtsa a kapott feladatot, legyen éber, menetvonalán és szolgálati helyén szüntelenül kutassa a jogellenes cselekményt, elkövetőket. Használjon fel minden lehetőséget a helyi lakossággal a kapcsolat szélesítésére, a jó viszony kialakítására. Igazoltassa a gyanús személyeket, fogja el a határsértőket, körözötteket, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésén tetten érteket vagy az azzal alaposan gyanúsítható személyeket. Állítsa elő az elfogottakat, a határrend megsértőit, az érvényes személyazonosság igazolására alkalmas okmánnyal nem rendelkezőket. Nyújtson segítséget szükség esetén a szomszédos járőrnek. Tegyen jelentést a feladat végrehajtás közben, illetve a szolgálathoz való beérkezéskor a szolgálatban történekről vagy a tudomására jutott adatokról. Ismerje a járőrszolgálati feladatok ellátásával kapcsolatos parancsokat, utasításokat, intézkedéseket, az egyéb szabályozókat, az előzetes intézkedési terveket, a jelentési kötelezettségeket. Ismerje a járőr intézkedéseket, a kényszerítőeszközök alkalmazását és a lőfegyver használatának szabályait, a törvény előírásainak megfelelően alkalmazza azokat. Ismerje az objektumot, az épületeket, közlekedési utakat, az infrastruktúra főbb elemeit, a hatályos rendelkezéseket, a rendszeresített technikai eszközöket és azok kezelését. Hajtsa végre a jelentő szolgálati feladatait. Kísérje figyelemmel a jelzőberendezések működését, jelzés esetén a tervek és kezelési utasítások szerint járjon el. Döntés előkészítés során - ha a tervezett intézkedés jogellenes, célszerűtlen vagy gazdaságtalan - köteles a munkahelyi vezető figyelmét erre felhívni. Utasítás alapján vegyen részt a vizsgálati munkában. Ezen túl egyéb technikai és szakismerettel kapcsolatos feladatok is nevesítésre kerültek.
- [27] A munkaköri leírás az elvárt képességek, készségek, személyes tulajdonságjegyek és magatartás rész körében szabályozta többek között, hogy köteles a szolgálatba lépésének kezdetét, befejezését és a szolgálati idejében történt eseményeket, rendkívüli eseményeket soron kívül jelenteni. A munkaköri leírás a felelősség körében előírta, hogy az ügyrendben, valamint a munkaköri leírásban meghatározottak végrehajtásáért, a fedett bűncselekmények, szabálysértések megszakításáért, az elsődleges intézkedések megtételéért, a további eljárás kezdeményezésének végrehajtásáért, jogellenes cselekmények felfedezéséért, a törvényes felhatalmazás alapján a szükséges intézkedések megtételéért, a hatályos rendelkezések betartásáért és érvényesítéséért felel. A szolgálatteljesítő járőr felelős a rábízott szolgálati feladatok maradéktalan végrehajtásáért, a jelentések, feljelentések időbeli megtételéért. A munkakörhöz rendelt eszköz az eligazítóhelységben elhelyezett számítógépek és tartozékai, a szolgálatellátáshoz szükség esetén biztosított gépjármű, járőrfelszerelés, technikai eszközök. A munkaköri leírás kiemelte, hogy csak a rendszeresen ismétlődő, alapvető feladatokat, kötelezettségeket tartalmazza. Ezen kívül a munkakör betöltője a

munkáltató jogszerű utasítása esetén köteles ellátni a munkakörhöz kapcsolódó eseti feladatokat. A munkaköri leírásban foglaltak ismerete, alkalmazása a munkakör betöltőjére nézve kötelező.

- [28] Az alperes - a Kp. 79. § (2) bekezdése szerint eljárva - a periratokhoz csatolta a 2018. április hónapra vonatkozó, felperesre elkészített szolgálattervezetet, a keresettel érintett 2018. április 17., 19., 20. és 21. napokra vonatkozóan az eligazító és beszámoltató adatlapot, valamint az elvégzett szolgálathoz kapcsolódóan a felperes által kitöltött beszámoltató lapot. A négy szolgálati naphoz elkészített eligazító és beszámoltató adatlapon feltüntette a járőr mozgáskörzetét, útiránytervszámát, szolgálati idejét, az aktuális operatív helyzetet és részletezően felsorolta a végrehajtandó feladatokat. E szerint az Orosháza Rendőrkapitányság leterheltsége és szerteágazó rendészeti feladatai miatt szükségessé vált, hogy a lakosság szubjektív biztonságérzetét erősítendő a ... állománya is gyalogos járőrszolgálatot lásson el Orosháza város területén. A gyalogos járőr feladata, hogy biztosítsa a közterületek rendjét és segítségét, útbaigazítást adjon a hozzáforduló állampolgároknak. Emellett a hatályos jogi normák és utasítások alapján intézkedési kötelezettség is terheli. Intézkedjen a tiltott helyen parkoló gépkocsivezetőkkel vagy azok távollétében hatályos normák szerint járjon el. Szabálysértés észlelése esetén köteles a szükséges intézkedéseket megtenni, a járőr útiránytervben foglaltakat szigorúan tartsa be. Akadályozza meg és intézkedjen a közterületek rendjét sértő cselekményekben. Szolgálat végeztével minden esetben készítsen jelentést a szolgálati ideje alatt történt eseményekről (nemleges esetben is) és tételesen sorolja fel, milyen intézkedéseket, igazoltatásokat hajtott végre. Fordítson figyelmet a járőr útirányba eső általános iskolák környékére, igazoltassa az ott megjelenő gyanús személyeket, lépjen fel az iskolakerülés megakadályozása érdekében. Ellenőrizze a bűnügyileg fertőzött területeket. Szolgálatba kivonulást követően rádión vagy amennyiben rendelkezik szolgálati mobiltelefonnal, úgy azon vegye fel a kapcsolatot az Orosházi Rendőrkapitányság szolgálatirányító parancsnokával. A járőr útirányban foglalt időpontokat és pihenőidőre vonatkozó időket szigorúan tartsa be, a körözött személyek kiszűrése érdekében fokozza szolgálatellátása során az igazoltatásokat és a szabálysértőkkel szemben lépjen fel.
- [29] Az eligazító és beszámoltató adatlapon az általános napi feladatok körében felsorolásra került, hogy illetékességi területén, járőrkerületén, járőrrútvonalán belül intézkedjen az észlelt jogsértésekkel kapcsolatban az 1994. évi XXXIV. törvény 13-14. §-a alapján. Az intézkedései minden esetben jogszerűek, szakszerűek és kiemelten fontosnak tartotta kulturáltak legyenek, a szabálysértések elkövetőivel szemben az elkövetett cselekmény súlyának megfelelően differenciáltan szankcionáljon. Illetékességi területére érkezéskor és onnan távozáskor jelentkezzen be az RK ügyeletére is. A konkrét napi feladatok mind a négy alkalmat érintően azt írták elő, hogy az 50. számú gyalogos járőrrútirány alapján Orosháza RK illetékességi területén látja el szolgálatát. Az eligazító és beszámoltató adatlapok gyalogos járőr részére készültek, a felperest az április 17. és 19-ei okirat járőrként, az április 20-21-ei okirat járőrvezetőként tüntette fel.
- [30] A felperes az érintett négy szolgálati naphoz kapcsolódóan maga által kitöltött beszámoltató lapot készített, amelyben a végrehajtott feladatot részletesen, időpontokhoz kötötten megjelölte. Ezek alapján - a felperes által sem vitatottan - megállapítható volt, hogy 2018. április 17-én 3 igazoltatást, április 19-én 10 igazoltatást és 1 gépkocsi adatainak ellenőrzését, április 20-án 3 igazoltatást, április 21-én 3 igazoltatást végzett a járőr szolgálatát.
- [31] A felperes személyes meghallgatása során az érintett négy szolgálatra előadta: amikor egyedül, egyfős szolgálatban járőrvezetői megnevezéssel látta el a járőrvezetői feladatokat, akkor bent kellett, hogy gyalogoljon a városban és igazoltatnia kellett gyanús személyeket, illetve aznapra meghatározták a feladatait. Egyedül ellátott szolgálatát során minden felelősség ráhárult, bírságot szabhatott ki, minden intézkedés felől egyedül döntött. Saját felelősségi körébe tartozott, hogy esetleg milyen szabályszegés körében, milyen eljárást alkalmaz. Amikor ezeket a feladatokat járőrtársaként látta el, ugyanezek a feladatok voltak, mint járőrvezetőként, csak akkor volt mellette egy társ, aki biztosította. Az jelentette a nehézséget amikor egyedül látta el a szolgálatot

járőrvezetőként, hogy akkor nem volt semmilyen biztosítéka, egyedül maradt egy „helyzetben”, bármi történt volna, csak erősítést tudott volna hívni, így a felelőssége is nagyobb volt.

- [32] A felperes nyilatkozata szerint 2018 áprilisában, amikor egyedül látta el a szolgálatot, nem volt megerőltetőbb, mint amikor járőrpárban látta el a szolgálatot, hiszen járőrpárban is ugyanazt intézte. A szolgálatteljesítés annyiban volt nehezebb, hogy az intézkedéseket egyedül kellett foganatosítani, rendezvények voltak, hajléktalanokat kellett igazoltatni. Nem a rajta múlt, hogy nem került olyan helyzetbe, amikor indokolt lett volna súlyosabb intézkedés. Statisztikailag kimutatható intézkedése nem volt ugyan, mivel nem szabott ki túl sok helyszíni bírságot, inkább a figyelmeztetést részesítette előnyben.
- [33] Alperesi indítványra a bíróság tanúként hallgatta meg a alperes ... vezetőjét. Tanúvallomása szerint a szabályzat lehetőséget ad arra, hogy 06-22 óra között egyfős járőr is teljesítsen járőrszolgálatot, a felperesnek Orosháza belterületén kellett járőri szolgálatot teljesítenie. A felperesnek négy alkalommal az volt a feladata, hogy a parkolási rendet biztosítsa, ehhez a megfelelő képzése megvolt, ez nem rótt rá többletterhet. A felperesnek tiszthelyettesi iskolája van, így a feladat ellátásához megfelelő képességgel rendelkezett. A járőr ugyanolyan intézkedésre jogosult, mint a járőrvezető, járőrpárban nyilván a járőrvezető rendelkezik vezetői jogosultságokkal. A felperes a járőrszolgálati tevékenysége alatt általában nem végzett olyan érdemi „dolgot”, ami különösebb intézkedésnek volt nevezhető. Az osztályon általában járőrpárban láttak el szolgálatot, a felperest néhány alkalommal rendelték egyfős járőrszolgálatra. Egyfős járőrként tudott segítséget is kérni, a szolgálatparancsnokot vagy az ügyeletest tudta rádión vagy szolgálati mobilon elérni, vagy akár közvetlenül az osztályvezetőhöz is fordulhatott volna segítségért.
- [34] A felperes szolgálatellátása tekintetében - a következők szerint - több jogszabályi rendelkezésre kellett figyelemmel lenni. Az Rtv. IV. fejezete a rendőri feladatok ellátásának és az utasítás teljesítésének kötelezettsége körében szabályozza, hogy a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjáró utasításainak az e törvényben foglaltak figyelembevételével engedelmeskedni, a közbiztonságot és közrendet, ha kell élete kockáztatásával is megvédeni [11. § (1) bekezdés]. A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel vagy illet tudomására hoznak [13. § (1) bekezdés].
- [35] A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet értelmében e rendeletet kell alkalmazni a hivatásos állományú rendőr Magyarország területén végzett szolgálati tevékenységére (1. §). A rendőr meghatározott szolgálati feladat végrehajtása során észlelt vagy tudomására jutott kisebb súlyú jogsértő cselekmények esetén a meghatározott szolgálati feladatának teljesítését folytatja, azonban a szolgálati előjárónak történő jelentéssel, illetve a rendőrség ügyeletének vagy tevékenységirányítási központjának értesítésével köteles intézkedést kezdeményezni (4. §). A rendőrök a szolgálati feladataikat külön végrehajtási rendelkezések alapján, különböző szolgálati formákban, a szakmai szabályzatokban meghatározott módon hajtják végre, amely előírásokat az adott feladat végrehajtására kijelölt rendőr szolgálati beosztásától függetlenül köteles betartani. A szolgálati előjáró az alárendelt rendőr részére elrendelheti a feladat meghatározott szolgálati formában történő végrehajtását (67. §).
- [36] A járőr szolgálati formát a BM rendelet 70. §-a határozza meg: a járőrözés a közterületek és nyilvános helyek, a határterületek és jogszabályban meghatározott esetekben a határterületen kívüli területek rendőri vagy határrendészeti ellenőrzésének, továbbá a határőrizetnek az egyik formája. A járőrözés során egy vagy több rendőr előre meghatározott körzetben, területen vagy útvonalon, valamint menetvonalon bünygyi, közrendvédelmi, határrendészeti, közlekedési, továbbá vízirendészeti feladatot lát el, ellenőrzi a jogszabályok betartását, végzi a jogellenes cselekmények megelőzését, felderítését, megszakítását és az elkövetők elfogását. A járőrözésre egy rendőrt lehet vezényelni a rendőrkapitányság székhelye szerinti városokban, valamint a Budapest Liszt Ferenc

Nemzetközi Repülőtér területére. Egyéb településeken csak indokolt esetben lehet járőrözésre egy rendőrt vezényelni. Attól függően, hogy a járőr feladatai között a bűnügyi, a közrendvédelmi, határrendészeti vagy a közlekedést segítő irányító és ellenőrző feladatok vannak túlsúlyban, a járőrszolgálati forma bűnügyi, közrendvédelmi, határrendészeti, közlekedés forgalom ellenőrző járőr szolgálati forma lehet. A BM rendelet a rendőri intézkedés végrehajtásának különös szabályait 8. §-tól 37/A. §-ig tartalmazza, ezen belül a 25. § az igazoltatás megvalósítási szabályait adja meg.

[37] A Járőr- és Őrszolgálati Szabályzatról szóló 13/2017. (III. 24.) ORFK utasítás a II. fejezetében a járőr- és őrszolgálat ellátásának általános szabályai körében a járőrszolgálatot szabályozza a 3. pontban. A 3. pont alatti 4 pont szerint a járőr állománya - annak erejétől függően - a járőrszolgálat teljesítése során parancsnokként kijelölt rendőrből és járőrtársakból áll. Az 5. pont szerint a járőr erejét tekintve az adott szolgálatba beosztott rendőrök létszámától, felszerelésétől, feladatától függően lehet egyfős járőr, járőrpár, járőr csoport, megerősített járőr csoport. A 6. pont szerint a járőr erejét az adott terület bűnügyi, közbiztonsági, határbiztonsági helyzetére, a rendelkezésre álló erők és eszközök mértékére, a végrehajtandó feladatra, valamint a szolgáltatellátás napszakára figyelemmel a szolgálatot tervező parancsnok határozza meg a szolgálatparancsnok részére. A szolgálatparancsnok - az adott vagy kialakult helyzetre reagálva - a járőr erejét módosíthatja. A 7. pont szerint a járőrpárban, járőr csoportban, a megerősített járőr csoportban a szolgálatparancsnok köteles parancsnokot kijelölni, amennyiben a szolgálatot szervező előjáró másképp nem rendelkezik. A parancsnok (továbbiakban: a járőrszolgálat teljesítése során parancsnokként kijelölt rendőr) a szolgálat teljesítése során a járőrtársak szolgálati előjárója. A 8. pont szerint egyfős járőrt önállóan a közterületre vezényelni csak olyan feladattal lehet, amelynek ellátása előreláthatóan az életét vagy testi épségét közvetlenül nem veszélyezteti. Az egyfős járőrt a szolgálati feladat biztonságos ellátása érdekében meg kell erősíteni szolgálati kutyával vagy részére beépített helymeghatározó és riasztó funkcióval ellátott rádiókészület kell biztosítani. A 10. pont szerint a járőrpár a járőrszolgálat ellátásának alapvető típusa. A 14. pont szerint a járőr a szolgálatparancsnok alárendeltje, feladatát az ügyeleti szolgálat közvetlen irányítása mellett látja el. A 15. pont szerint a járőr a szolgálatát a szolgálatparancsnok által meghatározottak alapján a részére az eligazításkor átadott, rendelkezésre bocsátott járőr körzetleírás vagy járőrútirányterv vagy külön terv alapján látja el. A 20. pont részletezően adja meg a járőrszolgálat teljesítése parancsnokként kijelölt rendőr felelősségét, a 21. pont a járőrszolgálat teljesítése során parancsnokként kijelölt rendőr jogosultságait, 22. pont szerint a járőrszolgálatban az intézkedéseket elsősorban a járőrszolgálat teljesítése során parancsnokként kijelölt rendőr kezdeményezi és folytatja le a járőrtársak intézkedés taktikai előírásoknak megfelelő, közvetlen módon történő biztosítása mellett. A 23. pont szerint a járőrtár a feladatait a járőrszolgálat megkezdése előtti eligazításon kapott, valamint a járőrszolgálat teljesítése során parancsnokként kijelölt rendőr által meghatározott utasításoknak megfelelően látja el. A 26. pont szerint az egyfős járőr intézkedéseit különös körültekintéssel hajtja végre. Az egyfős járőr előzetesen felméri, hogy képes-e az intézkedés eredményes befejezésére, amennyiben nem, haladéktalanul segítséget kér az ügyeleti szolgálattól vagy a szolgálatparancsnoktól.

[38] A járőrszolgálatot ellátó rendőr kötelességeit és feladatait a III. fejezet szabályai 38-52. pontig részletezik. A IV. fejezet, amely a járőrszolgálat ellátására vonatkozó külön előírásokat tartalmazza, a 6. pontban a járőrszolgálat formái között 6.2. pontban a közvédelmi járőrszolgálat szabályait adja meg a 60-63. pontig bezárólag. A 60. pont szerint közrendvédelmi járőr alapvető feladata a közterületeken és nyilvános helyeken a rendőri jelenlét megteremtése és ezzel a közrend biztosítása a lakosság szubjektív közbiztonság érzetének megteremtése, az irányadó jogi keretek között a lakossággal történő együttműködés, kapcsolattartás és párbeszéd. A 61. és 62. pont a visszatérően ellenőrizendő területeket szabályozza, a 63. pont azokat az esetköröket emeli ki, amelyekre különös figyelmet kell fordítani. A járőrszolgálat módjai körében a 7.2. pont a járőrszolgálat gyalogosan szabályait adja a 90. és 91. pontokban. A VII. fejezet a járőrök eligazítása, ellenőrzése és beszámolója részleteit rögzíti, a IX. fejezet a szolgálati okmányokat szabályozza. Ebbe a körbe

tartozóan a 192.F. pont a szolgálattervezetet, 192.G. pont eligazító lapot, 192.H. pont a beszámoltató lapot, 192.I. pont az ellenőrzési naplót jelöli meg (a konkrét szabályokra 208. pont, 209. pont, 210. pont).

- [39] A Kúria az eljárt bíróságok bizonyítási eljárása tekintetében nem állapított meg jogszabálysértést a felülvizsgálati kérelemben megjelölt Pp. 278. § (1) bekezdéséhez kapcsolódóan. A felülvizsgálati kérelem sem konkretizálta az e körben általa sérelmezett eljárási módot, a periratok sem tükröztek e tekintetben a bizonyítás felvételére és lefolytatására vonatkozólag szabálysértést.
- [40] A Pp. 346. § (5) bekezdésének megsértésére alapított fellebbezési érvelés alapos, a lefolytatott bizonyítás adatainak teljes körű mérlegelése elmaradt, a rendelkezésre álló bizonyítékokat nem a maguk összességében értékelte, ennél fogva a megállapított tényállás nyilvánvalóan okszerűtlen és az ügy érdemére kiható téves megállapítást tartalmazott. A szűk körűen mérlegelési körbe vont adatok értékelése során az eljáró bíróságok okszerűtlen következtetésre jutottak és ebből adódóan a jelen jogkérdésben irányadó jogszabályok téves alkalmazását is eredményezték.
- [41] A Kúria a fentiek szerint kiegészített tényállás alapján megállapította, hogy az alperes a járőri beosztáshoz tartozó feladatok tekintetében, az irányadó jogszabálynak megfeleltethető módon a felperes munkaköri leírásában azokat a feladatokat szerepeltette és szabta a beosztáshoz rendelt ellátandónak, amelyek a járőri feladathoz kapcsolódtak. Az alperes jogosult volt a létszámtól, felszereléstől és feladattól függően egyfős járőr erőt meghatározni és ilyen formában elrendelni a felperes részére az egyfős közrendvédelmi járőrszolgálatot a nappali időszakban.
- [42] A felperes bizonyítási kötelezettsége volt, hogy a szolgálati beosztáshoz nem tartozó feladatkör ellátását, mint többletfeladatot a kereset alapját adó Hszt. 71. § c) pontjának megfelelően bizonyítsa. A lefolyt bizonyítás során a beszerzett okiratok (munkaköri leírás, feladatellátást tükröző elszámoló lapok) azt tükrözték, hogy a felperes a járőr- és őrszolgálati szabályzatban szabályozott egyfős járőrszolgálat keretében kizárólag a járőr beosztásához tartozó feladatokat látott el. A felperes sem vonta kétségbe, hogy a perrel érintett négy szolgálat esetén általános járőri feladatokat és a közrendvédelmi járőr feladatai közé sorolt feladatokat látott el; igazoltatásokat teljesített, amelyek a munkaköri leírásában a járőr beosztáshoz rendeltlen szerepeltek. A másodfokú bíróság mindezek okán tévesen állapította meg, hogy a felperes a beosztásához nem tartozó feladatkört látott el, amikor a járőrszolgálatot egyfős járőrként teljesítette.
- [43] A Kúria a jogszabályoknak megfelelő tartalommal elkészített felperesi munkaköri leírás, a felperes tevékenységét igazoló beszámolósi okiratok és az ezzel összhangban álló tanúnyilatkozat alapján megállapította, hogy a felperes olyan többletfeladatot a saját szolgálati beosztásához képest bizonyítani nem tudott, amely többletfeladatként és többletfelelősséggként a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjához kötődően az (5) bekezdés szerinti megbízási díj követelésére alapot adott volna. A megbízási díjra való jogosultság szempontjából annak volt jelentősége, hogy a felperes a saját szolgálati beosztásához jogszerűen rendelt feladatokat végzett a jogszabályok által biztosított egyfős járőrszolgálat ellátása során.
- [44] Az alperes megalapozottan sérelmezte a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja megsértését. A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjának helyes értelmezése szerint a szolgálati beosztáshoz nem tartozó feladatkör tényleges ellátásának hiányában, többletfeladat és felelősségi kör nélkül megbízási díj nem követelhető. A megbízási díj célja a saját beosztás ellátása mellett végzett többletfeladat díjazása, amely a jelen tényállás mellett nem nyert igazolást.
- [45] A Kúria a felhívott, egymásra épülő jogszabályi rendelkezések alapján megállapította, hogy a felperes egyfős járőr szolgálata során mind a négy peresített szolgálatakor a járőri beosztásba tartozó szolgálati feladatokat végzett, ebbe a körbe értékelhető az igazoltatás is. Az eljárt bíróságok a felperes kereseti kérelme megalapozottságáról a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja megsértésével foglaltak állást, ezért a Kúria a jogerős ítéletet az elsőfokú ítéletre kihatóan, a fellebbezéssel nem támadott rész érintése nélkül hatályon kívül helyezte és utasította el a felperes keresetét a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pont alapján.

Záró rész

- [46] Az alperes a felülvizsgálati eljárásban költségigényt nem terjesztett elő, ezért a Kúria a Pp. 82. § (3) bekezdése alapján a másodfokú perköltségről való határozathozatalt mellőzte. Az alperes elsőfokú eljárásban felmerült és költségjegyzék felszámításával érvényesített költsége megfizetésére a felperes a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles, figyelemmel a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § és 4. § (1)-(2) bekezdésére.
- [47] A felperes a 73/2009. (XII. 22.) IRM rendelet 1. §-a alapján munkavállalói költségkedvezményre jogosult, ezért az első-, a másodfokú és a felülvizsgálati eljárási illetéket - a Kp. 35. § (1) bekezdés útján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontjára figyelemmel - az állam viseli.
- [48] Az ítélet elleni felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.
- [49] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése által alkalmazni rendelt Kp. 114. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

, 2021. február 11.

Dr. Magyarfalvi Katalin s. k. a tanács elnöke, Mészárosné dr. Szabó Judit s. k.
előadó bíró, Dr. Bérces Nóra s. k. bíró